

Moederdag

Eric Bras

Bereikbaarheidsdienst brengt je van tijd tot tijd in volledig onvoorspelbare situaties. Zo kwam ik kortgeleden op een zondagavond bij een jong gezin, waarvan de moeder getroffen was door een ernstige hersenbloeding. Vader en twee jonge kinderen volledig verdoofd. Na wat kennismakende bewegingen, kwam er wel wat gesprek op gang: hoe was het gegaan, wat was er gebeurd? En waar moest het gezin op rekenen? De artsen kwam langs voor een gesprek en de boodschap was niet erg hoopvol: misschien herstelt ze nog wat, maar de kans is eigenlijk nul. Overlijden komt in zicht. Moeder blijkt boedhist te zijn, de rest van het gezin niet. En weten er ook niets van. De zoon – jaar of 15 – is woedend en schreeuwt het uit. Als hij later gekalmeerd is zegt hij: ik zal kaarsjes opsteken, dat doet mijn moeder ook altijd. Een beetje voorzichtig vraag ik hem: misschien wil je nu een kaarsje opsteken? Hij kijkt me nogal fel en vijandig aan en zegt: waarom? De familie is voor mij moeilijk te volgen en voor zichzelf waarschijnlijk ook. Wat moet je in zo'n situatie? Je wereld ligt in stukken. Ik probeer zoveel mogelijk bij ze aan te sluiten, maar het valt niet mee. Voorzichtige suggesties om stil te staan bij het moment komen niet echt aan. Doen jullie dat? En dan niets.

Tussen dit alles scharrelt de dochter – een jaar of zes – rond. In haar hand houdt ze al vanaf het eerste moment een tekening met een koordje eraan om het ergens op te hangen. Ik vraag haar of ik de tekening mag zien. Dat mag. Ze vertelt me uitgebreid wat er te zien is: papa, mama, broer en zus. En veel harten. Ze heeft de tekening gemaakt op school afgelopen week, want het is moederdag. Een beetje verloren staat ze erbij. De tekening lijkt haar doel te gaan missen. Ik zeg tegen haar: zullen we de tekening die je gemaakt hebt niet ophangen bij mama? Kan dat?, vraagt ze. Ja natuurlijk. Zo gezegd, zo gedaan. Ik pak een stoel en help het meisje erop klimmen. Samen hangen we de tekening op een goede plek. Dan staat ze op de stoel wat naar haar moeder te kijken en babbelt ondertussen door over de tekening. Ik zeg: je mag mama best aanraken hoor, of haar een kus geven. Weer kijkt ze me aan: mag dat? Natuurlijk. Ik schuif haar met stoel en al wat dichterbij en zorg ervoor dat ze haar evenwicht niet verliest.

Het is een verdrietig beeld. En tegelijk staan we ongemerkt even stil. Terwijl ik druk aan het werk ben om erachter te komen wat ik voor deze mensen zou kunnen doen, ontstaat er zomaar wat. Een klein meisje op een stoel met haar tekening.

Eric Bras, geestelijk verzorger VUmc Amsterdam. e.bras@vumc.nl